OROSHÁZI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

XVIX. évfolyam 2. szám 2022. Szent István

Szent István király

Hazánk ezeréves történetében nem találunk senkit sem, akit akár bölcsesség, akár jellem-nagyság, akár tettrekészség dolgában Szent István mellé állíthatnánk. Nemcsak nagy uralkodó volt, hanem egyben próféta és szent is. Mint király hosszú századokra kijelölte a magyarság politikai és társadalmi fejlődésének irányát, mint próféta biztos szemmel meglátta és immár közel ezer esztendőre rögzítette nemzetünk történeti élethivatását, s végül, mint szent, az élet megszentelésének hatalmas indításait adta a következő nemzedékek számára. A századok távolából visszatekintve úgy tetszik, mintha nemzeti létünk elválaszthatatlanul össze volna forrva az ő tüneményes államalkotó, bölcs egyéniségével. Az ő szellemének követése mindig egyet jelentett nemzeti nagylétünk korszakaival, a tőle való elpártolás pedig mindannyiszor nagy nemzeti katasztrófák felé sodort.

Szent István, Géza fejedelem és az erdélyi Sarolta fia, 975 táján született Esztergomban, ahol még most is mutogatják kápolnává átalakított születéshelyét. Eredetileg Vajknak hívták; az István nevet csak akkor kapta, mikor 10-12 éves korában Szent Adalbert prágai püspök kezéből felvette a keresztséget. Ifjú korában azt a mély, tiszta, evangéliumi kereszténységet szívta ő magába, mely a dél-franciaországi Clunyből indult ki és éppen akkor készült meghódítani a nyugati világot. Ő már nem csupán ajkán hordozta az evangéliumi igéket, miként félpogány atyja, hanem igyekezett azokat életével valóra is váltani. Alattvalóinál sem érte be azzal az árnyékkereszténységgel, mely mesterének, Szent Adalbert püspöknek oly sok fájdalmat okozott. Mihelyt a maga ura lett, nagy, kemény szóval azonnal megparancsolta minden alattvalójának, hogy hagyjon fel a pogány tévelygéssel, térjen szívvel-lélekkel az egy igaz Istenhez, járjon az Úr házába, járuljon szentségeihez, tartson munkaszünetet, böjtöljön, szóval éljen mindenben az Úr Krisztus elvei szerint.

Kemény beszéd volt ez sok pogány érzésű magyarnak. A lázadók Koppány somogyi vezér vezetésével, mint a pusztító fergeteg zúdultak alá a fejedelmi birtokokra és amit maguk előtt találtak, mindent elpusztítottak. Már Veszprém városát ostromolták, mikor István a vele tartó keresztény magyarok és a felesége, Gizella hercegné kíséretében bejött bajor lovagok erejével rajtuk ütött s Szent Márton és Szent György zászlói alatt döntő diadalt aratott fölöttük. Győzelme olyan teljes volt, hogy a pogányság nyíltan nem mert többé szembe fordulni vele.

István a győzelmet elsősorban a térítés művének betetőzésére, a zsenge magyar egyház és királyság megszervezésére igyekezett felhasználni. Ezért Asztrik pécsváradi apátúr vezetésével fényes követséget menesztett II. Szilveszter pápához, hogy tőle királyi koronát és az egyhez megszervezésére felhatalmazást kérjen. A pápa, a tudós Gerbert már tudott a követség jöveteléről. Közvetlenül Asztrik megérkezése előtt ugyanis álmában intést vett Istentől, hogy a lengyel hercegnek szánt drágamívű királyi koronát ne ennek, hanem a magyar fejedelemnek adja. Asztrik oly lelkes szavakban ecsetelte István térítő tevékenységét, hogy a pápa felkiáltott: „Én csak apostoli vagyok, ő ellenben valóságos apostol”. Megadta neki a királyi címet és koronát és fel-

(folytatás a 2. oldalon)

hatalmazta az egyházi szervezet kiépítésére.

István, miután az Asztriktól hozott koronát az ezredik év végén fejére illesztette, azonnal hozzálátott nagyarányú szervező tevékenységéhez, mellyel örökre kitörölhetetlenül beleírta nevét nemzetünk történetébe. Az esztergomi és kalocsai érsekségeken kívül még nyolc püspökséget, ezeken belül pedig megfelelő számít esperességet és plébániát alapított. Az egyes püspökségek élére szentéletű és buzgó papokat, túlnyomó részben bencés szerzeteseket állított és bőségesen ellátta őket anyagi eszközökkel; másfelől a törvény szigorú parancsával kötelezte minden alattvalóját az egyház parancsainak és előírásainak lelkiismeretes megtartására.

De a leghathatósabb ösztönzést nem a törvény betűjével, hanem saját példájával adta. Élete volt a leghatásosabb tanítás, melyet megértett és a maga módja szerint szívesen követett minden keresztény magyar. Hiszen életének tanítása mindenkinek szólt; nagy volt az imádságban és nagy a gyakorlati embernevelésben. A legenda szerint „az irgalom és kegyesség karjaival ölelte magához Krisztus szegényeit, sőt bennük magát Krisztust, annyira, hogy soha tőle jövevény és zarándok bánatosan, jóságának valaminő vigasztalása nélkül el nem távozott. Elrendelte, hogy a szűkölködők felsegélésére állandóan mindennapi költség álljon rendelkezésre; szokása volt tevékenyen és vidoran virrasztásban tölteni az éjszakát, miközben Krisztus követőinek lábait mosogatta és a szegények fazekaiba titkon töltögette az alamizsnát; igyekezvén e világon a szűkölködő Krisztust híveiben istápolni, hogy ő maga bejutva a mennyei élet mindenféle gyönyörűségekkel telt csarnokába, az örökös vigasságra érdemesnek találtassék". Egy ilyen éjszakai alamizsnaosztás alkalmával a kapzsi koldusok olyan mohón estek a szent királynak, hogy a nagy dulakodásban az ő ősz szakállát is megtépdesték. Ő azonban bosszúság helyett alázatosan földre borult és sóhajtott a Boldogságos Szűzhöz: „Én égi királynéasszonyom, íme, akit te királlyá tettél, így becsülték meg a te híveid ... tudom Úrnőm, hogy ezzel az örök boldogságra lettem méltóvá, azért módfelett örvendezem és hálát adok Megváltónknak."

Hasonló lélekkel vette kezébe országának politikai, társadalmi és gazdasági megszervezését. A legjobb minták után indult; de szolgai utánzóvá sohasem vált; az átvett idegen elemeket gondosan hozzáidomította nemzete egyéniségéhez és sajátos igényeihez. Innét magyarázhatjuk, hogy újításai rövid idő alatt a nemzeti lélek közkincsévé és egész későbbi történelmünk kiindulópontjává és fundamentumává lettek.

Igazi nagyságát azonban mégsem annyira államszervező és törvényszerző tevékenységében, mint inkább egyéniségének nemzetnevelő hatásában kell keresnünk. Ő nemcsak meghozta, hanem át is élte a törvényeket. Kortársai főleg komolyságát, megvesztegethetetlen igazságszeretetét és bűntorló szigorúságát emelik ki. A legenda szerint fiatalságában felvett komoly szokásait élte fogytáig megtartotta, ajkait sohasem nyitotta nevetésre. Hajthatatlan igazságszeretetének beszédes bizonyságai törvényei; szigorúságára pedig jellemző, hogy még Szent Gellértnek, a nagybefolyású udvari nevelőnek is kemény, nehéz dolga volt, ha egy-egy gonosztevőnek kegyelmet akart szerezni s néha csak könnyeivel menthette meg pártfogoltját a kivégzéstől. A trón magasáról szertesugárzó példának azután mihamar meg is volt a foganatja. Mert a vándorlások és kalandozások vad féktelenségei után a magyarság a legnagyobb és legszentebb magyar életéből eszmélt rá, hogy az erkölcs és törvény követelései nem üres szó, hanem komoly valóság, és hogy azokat kínnal és vérrel is életté kell váltania.

De Szent Istvánnak is meg kellett győződnie az Írás szaváról: „A fazekas edényét a kemence próbálja meg és az igaz embereket a nyomorúság kísértete" (Sir. 24,6). Életében tömérdek csapás és megpróbáltatás érte. Különösen családi életében volt szerencsétlen. Fiai még gyermekkorukban elhaltak. Egyedül a széplelkű Imre herceg maradt életben. De huszonnégy éves virágjában, éppen amikor a uralkodás gondjainak átvételére készült, ezt is magához szólította az Úr. A szent király számára ez volt valamennyi között legérzékenyebb csapás. Ajkáról végképpen elköltözött a mosoly. Testén mindjobban elhatalmaskodott a betegség; lelkét pedig a bizonytalan jövő és a trónöröklés rendezése őrölte. Megérett az ég számára. Már csak egy kívánsága volt, hogy Nagyboldogasszony ünnepén halhasson meg. És az Úr teljesítette hű szolgájának vágyát: 1038 augusztus 15-én szólította boldog színe látására. Halálát az egész nemzet a fájdalma és gyásza kísérte. Tetemeit sok ezer főnyi tömeg jelenlétében a székesfehérvári Boldogasszony-templomban helyezték nyugovóra s föléje hatalmas márványtáblát fektettek. Már közel félszázada pihent e márványlap alatt a tiszteletreméltó tetem, mikor Szent László király a köréje sereglett püspökök, apátok és másrendű papok tanácsára elrendelte a sír felnyitását és a benne talált ereklyék oltárra emelését. A nagy esemény ezrek és ezrek jelenlétében 1083 augusztus 20-án ment végbe és mindjárt a fedőlap felemelése után a csodáknak egész áradatát indította meg. A koporsóban már széteset állapotban ugyan, de együtt találták a szent király összes csontjait; csak jobbkezének és a rajta levő drágamívű gyűrűnek nem tudtak nyomára akadni. A titok csak három év múlva világosodott meg. Ekkor ugyanis egy bizonyos Merkur nevű kanonok elmondotta, hogy a szentté avatás napján titokzatos körülmények közt megkerítette a drága ereklyét és az magasabb helyről nyert utasításnak megfelelően a Berettyó tágas völgyében egy nehezen megközelíthető szigeten elrejtette. Szent László, mikor megtudta a dolgot, azonnal Székesfehérvárra vitette a szentjobbot, de egyszersmind intézkedett, hogy eddigi rejtekhelyén egy új monostort alapítsanak. A szent király unokaöccse, Álmos herceg kőből és márványból ujjá építtette a monostort, és bátyja, Kálmán király beleegyezésével újból idehozatta a szentjobbot. Így keletkezett a szent jobbi vagy szentjogi apátság, mely innét kezdve egészen XV. század elejéig hűséges őrzője volt az első magyar király áldott jobbkezének. Ekkor ismét Székesfehérvárra vitték vissza a nagyértékű ereklyét. A török időkben a drága ereklye két részre szakadt; a kar meg nem határozható időben és körülmények közt Lembergbe, a kézfej pedig a raguzai domonkosok templomába került. Ez utóbbit a raguzai köztársaság 1771-ben Mária Teréziának ajánlotta fel, aki azután nagy fénnyel Budára vitette és ott a királyi palota kápolnájában helyeztette el; egyúttal XIV. Kelemen pápa hozzájárulásával elrendelte, hogy a szent király ünnepe, augusztus 20. nemzeti ünnep legyen. Az egyetemes Egyház azonban Buda visszafoglalásának emlékére ma is szeptember 2-án ünnepli Szent István emlékét.

Szent István emléke ma is mélyen él a nemzet lelkében. Nevét a helységek, puszták és templomok, intézmények és műalkotások százai őrzik. Nehéz időkben ma is felcsendül lelke mélyéről az ősi ének:

Hol vagy, István király
Téged magyar kíván
Gyászos öltözetben
Teelőtted sírván.

Magyar Katolikus Rádió Orosházán és környékén - FM sáv 88,6 MHz

A templomépítő püspökre emlékeztünk

Templomunk felszentelésének 100. évfordulójára készülve (november 19.) az idén ünnepélyesebb keretek között tartottuk meg június 25-én templomunk búcsúünnepét.

Templomunk építését az akkori nagyváradi püspök, gr. Széchényi Miklós finanszírozta. Búcsúi ünnepünk alkalmából rá emlékeztünk. Ezért volt szentmisék főpapja Széchényi püspök mai utóda, Böcskei László jelenlegi nagyváradi püspök. Azért is jelentős ez az ünnep, mert annak ellenére, hogy Orosháza valamikor a nagyváradi püspökséghez tartozott, templomunk 100 éves történelmében nem járt itt nagyváradi püspök.

Ez alkalomra készült el gr. Széchényi Miklós sírja mellett egy festmény a püspökről, melyet Levicki Lenke Orosházán élő festő alkotott.

A búcsúra már elkészült a betervezett hat színes ablakból egy, a Szent Gellért püspöké. Azóta már kész Szent István (címlapon) és Szent László is.

A szentmise végén a püspök és a plébános megkoszorúzta Széchényi püspök sírját, és imádkoztak érte, majd a bejárati ajtónál lévő emléktáblát szentelte meg Böcskei püspök úr.

Itt közöljük a püspök úr teljes beszédét.

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Főtisztelendő Paptestvérek! Kedves Ünneplő Hívek! Tisztelt Polgármester úr! Kedves Testvéreim!

Akkor amikor valakivel kapcsolatot akarunk teremteni, általában figyelünk arra, hogyan beszél az illető személy, mit mond, mit közöl magáról, hogyan viselkedik és hogy vonzó-e, kellemes-e az ő megjelenése a mi számunkra. És arra is figyelni szoktunk, hogy mennyi figyelmet fordít ránk, és arra, amit talán meg akarunk osztani vele. Azt mondják, hogy a kapcsolatok kialakításánál és a kommunikáció megteremtésében ezek az alapvető feltételek: meghallgatni és megfigyelni az embert és azután közölni tudj valamit, illetve befogadni tudod azt, amit közölnek veled. Szoktuk még használni azt a kifejezést, hogy rezonálunk valakire. Odaértjük mondanivalóját, jól érezzük magunkat jelenlétében és meg tudunk nyílni egymás előtt. Megteremtjük az összhangot, rezonálunk egymással.

Kedves Testvérek! Jézus Szentséges Szívének ünnepe is az élet egymásra hangoló kommunikációnak és rezgésnek az ünnepe. Ismerjük Jézus tanítását, sokszor elcsodálkozzunk tettein, de ami leginkább lenyűgöz bennünket, hogy szívének szeretetét tárja fel előttünk. Sőt ennek a szeretetnek sebezhető valóságát is ajándékul adja nekünk, azért, hogy jobban megismerhessük az ember közeli Istent. A mostani időkben amikor általában beszélve inkább a templom megőrzése és ápolása köti le a figyelmünket, mert igazából nem nevezhetjük magunkat templomépítő generációnak. Azt hiszem, hogy itt is inkább a templom állagának megőrzése foglalkoztat, akárcsak nálunk Váradon, a többi egyházmegyében, ott Romániában. A mostani időkben tehát, és erre az ünnepre készülve belelapoztam korabeli sajtóba azért, hogy közelebb kerüljek a templomépítés hangulatához. A 100 évvel ezelőtti eseménnyel kapcsolatosan itt Orosházán és az egyházmegyénkben. Az akkor még „nagy" Váradi Egyházmegye területén, a nagy egyházmegye területén, amikor minden templomépítés az alapozás és a megerősödés jele volt. Több évszázados közös történelmünk folyamán virágzások, hanyatlások terén a templom jelenléte azt a gyűjtő pontot jelentette, amely körül a vallásoságon túl megnyilvánult az élni és a tovább fejlődni akarás is megnyilvánult. És így történhetett az, hogy a megnevezett időkben is a magunkra találás kezdetén mindig a templom állt. Templomaink pedig magasan kiemelkedtek a települések fölé és az Istennel való találkozásra hívták az embereket és hívják ma is.

Kedves ünneplő testvérek! 100 évvel ezelőtt az akkori váradi püspök templomot álmodott meg az orosházi katolikus híveknek és megépítette ezt Jézus Szentséges Szívének tiszteletére. Erről az eseményről az Őrszem hitbuzgalmi hetilap 1922-ben a következőket írta: „November 19-e boldog örömnapja volt az orosházi katolikus híveknek, ekkor áldotta meg az új katolikus templomot Brém Lőrinc gyulai püspöki helynök. Az új templom gróf Széchényi Miklós megyéspüspök kifogyhatatlan áldozatkészségét fogja hirdetni mindennap. A főpásztor messze tekintő bölcsessége meglátta, hívei javát munkálva és az öntudatos hitélet fellendítéséért buzgó szíve megérezte azt, hogy Orosháza híveinek új templom kell. S a főpásztor fejedelmi bőkezűsége valóra váltotta a hívek régi óhaját, mert áll a templom. Megyésfőpásztorunk e remekmű alkotására egyházmegye szerte a legnagyobb örömmel vesznek tudomást a hívek és kérik a Mindenhatót, hogy adjon neki ehhez hasonló sok lelki örömöt." 1922-ben írták ezt, ezeket a sorokat Önökről, az orosházi római katolikus hívekről és templomunkról, valamint főpásztorunkról.

Kedves Ünneplő Testvérek! Két gondolat fogalmazódott meg bennem ennek az évfordulónak kapcsán, amely gondolatokat két szóban fejezném ki. És szeretném röviden kifejteni ezeknek üzenetét, azért, hogy Jézus Szentséges Szívének tisztelete a templom 100. évfordulóján lelki hasznunkra váljon és hozza meg azokat a gyümölcsöket, amelyeken keresztül az élő templom menedéket és biztonságos irányt jelent továbbra is mindenkor embere számára. A két kulcsszó a következő: tisztelgés és tanulás. És nem fogok ezekről magas eszmefuttatást előadni most, inkább a gyakorlati élet tapasztalatait és kihívásait szólaltatnám meg okulásunkra és bátorításunkra is.

Az első gondolat tehát és kulcsszó: a tisztelgés. Tisztelgünk a templomot építők előtt, akik olyan szentélyt emeltek, amelyben maga Isten a vendéglátó. Megteremtették őseink a minden idők összkomfortos terét, ahol az ember megnyugodhat, ahol Istenével találkozva megerősödhet és felegyenesedhet az ember azért, hogy tovább haladjon az élet küzdelmes útján az örök cél felé. És most ismét egy idézet a korabeli sajtóból: 1923-ból egy idézet az akkori Nagyvárad napilapból. Akkor írták ezeket a szavakat amikor már Széchényi püspök meghalt. „Megélte tehát – a püspök saját szavai szerint – nem a nagy időket, hanem a csúnya időket. Az Ő lelki világa azonban nem borult el. Megóvta őt ettől rendületlen hite és bizalma az ő édes Üdvözítőjében az Úr Jézusban. A Szentséges Szívnek védelme alá helyezte magát, papságát, híveit és nemesen,

béketűrően viselte minden nagyszerű szándékkal meghiúsulását. És ezekhez a csúnya időkhöz tartozott is, hogy meg kellett élnie az ország összeomlását, meg kellett élni a vörös katonák, az osztálygyűlölet jelszavával, durva szitkokkal és trágár dalokkal teli telepedtek be az Ő székesegyházába Váradon, ahonnan ő mindig csak szeretetet hirdetett és meg kellett élni egyházmegyéjének szétdarabolását." Íme testvéreim, egy pár megállapítás az emberről, a korról, és a tényekről. Olyan megállapítások, amelyek nemcsak a múltba vetítik vissza a gondolatainkat, hanem segítenek, hogy jobban megértsük jelenünket és hogy felfedezzük benne a mi küldetésünket is. És ezért a tisztelgést egy megálláshoz hasonlítanám. Tisztelgünk a templomépítők előtt, miközben megállunk egy kicsit, mert kell nekünk a megállás. Jót tesz nekünk, ha meg tudunk állni a minket is alakító folyamatok forgatagában. Jót tesz nekünk, ha meg tudunk állni, hogy megértsük saját magunkat, és hogy többet megértsünk ebből a világból. Jót tesz nekünk megállni azért, hogy ne csak a nyomasztó jelent lássuk, hanem a jövőbe is merjünk nézni s az alkotó erőhöz a forrásokat is meg tudjuk találni. A templom, s mindaz, amit az képvisel számunkra, valamint a templomépítők erre hívnak bennünket, hogy álljunk meg egy kicsit, hogy a viszontagságos helyzetekben is lehet maradandót és nemeset alkotni. Mert a világ forgataga minket is magával ragad. Az idővel versenyfutásban vagyunk. Lekötnek bennünket mindennapi gondjaink, prioritásaink pedig sokszor már megbénítanak bennünket az igazán fontossal szemben, és ezért jót tesz nekünk, ha megtudunk állni, hogy a szív tisztaságában és melegségében lássuk a dolgokat azért, hogy ne mondjunk le egymásról, hogy ne engedjük el esélyeinket, amelyeken keresztül Isten szépséges arca megmutatkozhat a világnak. Tisztelgés, megállás azért, hogy mi is merjünk nagyot álmodni és maradandót alkotni, azért, hogy erősödjenek azok is, akik majd minket követnek a földi vándorlásunk útján. Testvérek, az elmúlt hetekben nagyon sok látogatót fogadtunk ott a Váradi székesegyházban és a püspöki palotában. Most, ahogy kicsit felszabadultunk a járvány után, megindult a forgalom is. A Határtalan program keretében nagyon sok fiatal és diák látogat el többek között Váradra is. S amikor csak tehetem, próbálok találkozni ezekkel a csoportokkal, a fiatalokkal, a diákokkal és megszólítom őket. Látom, megfigyelem, tisztelegnek a Szent László szobor előtt, vagy a Szent László váradi hermája előtt is. Ilyenkor megkérdezem őket, hogy mit viszel magaddal. Igen, tisztelegsz a nagy király előtt, de mit viszel magaddal.

Kedves ünneplő testvérek! Jézus Szívének szentelt templomban ennek a kérdésnek még jobban súlya van, mert a Szent Szív tisztelete a mai időkben is a szív látására ösztönöz minket, hogy lássunk a szívünkkel is, hogy tisztábban lássuk, mert szívünkkel látunk és nézünk.

A második kulcsszó a mai napon a tanulás. Tudjuk, hogy a tanulás cselekvést jelent, amelyben valaki valamit tanul, új ismereteket szerez, készséget sajátít el és gyakorol. És érdekes észrevenni, hogy a templom falai megteremtik számunkra a tanulás feltételeit, mert a csend az összeszedettség a dolgok mélységes látása olyan tudás lehetőségét nyitják meg előttünk, amelyen keresztül az élet mélységes titka tárul fel előttünk. Hallottuk a szentmise olvasmányában azt az ószövetségi történetet, amelyben Ezekiel próféta a nép elé megy az Úr tervével, amely nem pusztulásról, hanem az életről és a megmaradásról szól. A próféta választott nép életének kritikus szakaszában kapta a küldetést. Arra hívta őt Isten, hogy őrálló legyen, hogy figyelmeztesse és vezesse, mert a száműzetés mélységeit csak Isten irgalma és jósága képes betömni, aki biztos gyönyört akar az Ő népének.

Kedves Testvérek! Ez az ószövetségi történet a mi történetünk lehet, ha szembe merünk nézni saját mélységeinkkel és azzal az úr-

rel, amelyet maga az ember teremtett meg saját pusztulására. Mert sok eltévelyedés van bennünk és körülöttünk. Olyan tapasztalatok hatása alatt áll az emberiség, amelyekre nem is számított. Törékenységünk igazolódott be a világjárvány tombolása idején, hogy azután közelről éljük át az emberi gonoszság vulkán szerű kitörését az éppen tomboló háborún keresztül. És ez még nem minden, mert ott van a másik veszély, a kiszolgáltatottság, amely behálózta a világot és aminek eredménye a rohamos visszafejlődés. Egyes elemzők szerint, ezt tegnap, tegnapelőtt olvastam, napokat mérve több évtizedes visszafejlődést könyvelhetünk el az egyre kilátástalanabbnak tűnő jövő távlatában. Ugye, a világ nagyjai tanácskoznak és minket aggaszt az energiakrízis és a fenyegető élelemkrízis.

Kedves Testvérek! Ezekiel próféta szavai ma is a megoldást hozó tudáshoz akarják vezetni jövendőt. Ez pedig nem más, minthogy visszakell találni Istenhez, mégpedig úgy, hogy meg kell keresni Őt saját élettörténetünkben, mert csak Ő tud kimenteni bennünket a világ sokféle rabságából. A gőg és az erőszak rabságából, az elnyomás és önzés rabságából és mindabból, ami ellehetetleníti az emberek együttélését és együtt fejlődését. Igen, testvérek, ismét el kell sajátítanunk a Jézus szerinti kommunikációt egymással és az Istennel szóban, tettben, de legfőképp a szív lángoló szeretetében.

Kedves ünneplő testvérek! Jézus Szentséges Szívének szentelt templom arra emlékeztet bennünket, hogy Isten nem mondott le rólunk. A megsebezett szív nála nem a halált, hanem az életet hozza. Az általános rendtől a rendkívülibe emel át bennünket és így mutatja meg gondoskodó szeretetét irántunk. Akarjunk hát tanulni Nála, legyünk mi is a szív rendkívüliségének emberei, amely érdek nélkül szeretni akar és szeretni tud. Az embert szerető Isten képe elevenedik meg bennünk a Szentséges Szív tisztelete által. S ez a közelség kiséri végig az üdvtörténetet és csúcsosodik ki Jézus Krisztusban, mert benne az ember Istentől kapja a szeretetnek legkifejezőbb jelét.

Kedves Ünneplő Testvérek! ismét az elmúlt évszázad történéseit lapozgatva és adatolásait felfigyeltem arra, hogy nemcsak Széchényi Miklós püspök, hanem más főpásztor is az akkori időkben közöttük Fittler István püspök és még a kormányzók között is többen, nagy-nagy figyelmet fordítottak a Szent Szív tiszteletére, terjesztésére. Olyan időkben amikor a lángoló szív a gonoszság elleni harcban erősített, a megsebezett szív a kereszthordozásban bátorított, a dobbanó szív pedig a reménynek a tápláléka volt a nehéz időkben. Ezért hát, szeressük mi is a Szent Szívet, hogy saját szívünk egészségét tápláljuk, mert ahogyan Isten szerettet bennünket, nekünk is így kell szeretni egymást. És még egy feljegyzés az akkori időkről, 1923-ban Miklós püspök halálát követően beszámoltak a napilapok, hogy a püspök betegen fekszik és nagyon közeli munkatársai egy karácsonyi ajándékban gondolkodtak. A püspök munkáit, alkotásait – többek között ezt a templomot – lefotózták s tablóba illesztették, majd a szép gyűjteményt el akarták küldeni a beteg főpásztornak, hogy megörvendeztessék. El is indult a munka, az akkori eszközökkel, de Isten akarata keresztül húzta a tervet, mert az ajándék elkészülte előtt a főpásztor visszatért Teremtőjéhez. Ennek a cikknek a címe: Az elkésett karácsonyi ajándék.

Kedves Ünneplő Testvérek! Én azt javasolnám most Önöknek, hogy vegyük elő a fiókból ezt az ajándékot és egészítsük ki azzal a hűséggel, szeretettel, ragaszkodással, amivel Önök 100 éven keresztül megtöltötték élettel ezt a templomot, és így küldjük el Isten elé ezt az ajándékot a mi püspökünknek. Biztos, hogy szívesen fogadja. Tisztelgés és tanulás. Rögzítsük lelkünkben azt, hogy elődjeink mért tisztelik, hogy élő templomunk az Istennel való találkozás ajándékában lepjen meg minket is és az egész világot. Ámen.

Györgypál Albert, Berci atya

Hetvenötévvel ezelőtt ezen a napon Nagyváradon hunyt el Györgypál Albert - Berci atya - a váradi egyházmegye papja, egykori szegedi papnövendék, orosházi káplán, tábori, ifjúsági lelkész és cserkésztiszt. A kommunista rendőrség kilenc hónapon át tartotta fogva és brutálisan bántalmazta, majd megroppant egészsége miatt inkább szabadon engedte. Röviddel a szabadulása után kórházba került, ahol sok-sok szenvedést követően 33 évesen, tíz éves papi szolgálat után visszatért a Jó Pásztorhoz.

Györgypál Albert 1914. június 28-án született a Nagybecskerek mellett fekvő Melencén. A trianoni békediktátum következtében menekülniük kellett és végül Békéscsabán telepedtek le, mely akkor a Csonka Váradi egyházmegye területéhez tartozott. Itt végezte el az általános és középiskolát és innen jelentkezett az egyházmegye papnövendékei sorába. Teológiai tanulmányait a Szegedi Egyházmegyeközi Szemináriumban végezte, majd 1937. május 2-án a szegedi Dómban Dr. Glattfelder Gyula püspök kilenc társával együtt pappá szentelte. Újmiséjét május 6-án, Áldozócsütörtökön Békéscsabán mutatta be.

1937-43 között Orosházán szolgált káplánként, ahol fő feladata a hitoktatás és az ifjúság nevelése lett. Az orosházi családok és gyerekek nagyon megszerették, ezt bizonyítja, hogy tisztelete félévszázaddal a halála után is élt. Itt írta meg a Dicséret áldozata című könyvét is, melyben a zsolozsma és szentmise liturgiájának magyarázatát dolgozta ki. Írását 1942. áprilisában a Szent István Társulat adta ki.

Az orosházi éveket egy rövid, néhány hónapos váradi szolgálat követte, ahol prefektusi feladatot kapott, majd 1943 januárjától a II. világháború keleti frontján a 2. magyar hadsereg 108. kórházvonatán teljesített tábori lelkészi szolgálatot. A Kijevből betegeket hazaszállító vonaton kísérte a sebesülteket, reményt és bátorságot öntött a fronton harcoló magyar katonákba, útközben eltemette az elhunytakat. Oroszországból hazatérve ifjúsági lekész, illetve a Szent László Menedékház papja lett. Oroszországi emlékeit két újságcikkben összegezte, melyekben beszámolt az ukrán területeken tapasztalt szegénységről, a sztálini diktatúra szörnyűségeiről. Az oroszok bevonulása után 1945. december 17-én őrizetbe vették és börtönbüntetésre ítélték. Hivatalosan a cikkek miatt ítélték el, ám valójában a sikeres ifjúsági szolgálata szúrt szemet a kommunista hatóságnak. Kilenc hónapig volt börtönben, ahol megalázták és megkínozták, majd a romló egészségügyi állapota miatt kiengedték. Egészsége megroppant és olyan gyorsan romlott, hogy szívizomgyulladása és májbetegsége miatt napi ellátásra szorult. Élete utolsó hónapjait a Vincés nővérek által gondozott Szent József Szanatóriumban töltötte. Hosszú és imádságos türelemmel viselt szenvedés után 1947. július 19-én hajnalban meghalt. Kérése az volt, hogy halála után helyezzenek három szál fehér rózsát az Intézet kápolnájában álló Szűzanya szoborhoz.

Halála után az egyik Vincés nővér azt mondta: „szegény, olyan **rongyosan ment a másvilágra,** mert mindenki vágott egy darabot a ruhájából, reverendájából (ereklyének)."

Dr. Serfőző Levente

Az OKIK klub nyári hírei

Közösségünk szép nyári programot tudhat maga mögött. Az áprilisi felnőttklubon Korim Olga tanárnő tartott tartalmas beszámolót az adventista egyházról. „Előadásából sugárzott Isten iránti ragaszkodása, bizalma, ami segíti mindennapi munkájában” – írta róla a felnőttklub egyik tagja. Ökumenikus klubunk a hitben együttműködik más keresztény egyházakkal is. A felnőttek évadját méltóan koronázta a makói kirándulás.

Az OKIK ifjúsági klub áprilisi rendezvénye kevésbé volt sikeres, de a fiatalok – jó hangulatukkal – megmentették a délutánt. Május 21-én, filmklubunkon a bibliai Eszter királyné történetét néztük meg. Ugyanebben a hónapban megünnepeltük a felnőttekkel Anyák napját. Részben videofelvétellel, másrészt a katolikus iskolában tanuló klubtag kislányaink egy zenés-táncos aerobic műsort mutattak be, nagy sikerrel.

A tavasz szomorú epizódja kedves munkatársunk távozása az OKIK-ból, de ezzel most ne legyünk ünneprontók. Az évadzárót június 18-án tartottuk, ahol meghallgattuk Nikodém Noémi és Körmöczi Zoltán gitáros-énekes műsorát. Örömteli egybeesés, hogy ekkor volt egy felnőtt klubtagunk keresztelője és egy klubos házaspár templomi esküvője.

Eddigi programjaink fénypontját jelentette a makói hittantábor, amelyen – a nevelőkkel együtt – csaknem harmincan vettünk részt. A táborozók életkora – a nevelőket is beleszámítva 7-80 évig terjedt. A fiatalok a táborvezető régi és idei hittanosaiból kerültek ki, a nevelők főként egykori tanítványok. Szállásunk ideális volt, a mozgássérültek számára is. Két kerekes székes táborozónk volt, de ezen kívül más problémás esetek is voltak. Ennek ellenére egy igen jó hangulatú öt napot töltöttünk együtt. Szállásadónk, Hedvig nővér mindenben segített bennünket: részt vett a programjainkban; egyszer a reggeli tornát is velünk végezte. Nagy élmény volt a múzeum és a városnéző körút a Dottóval. Igen fegyelmezett, kedves fiatalok gyűltek össze ebben a táborban. Utolsó este szentmisén vettünk részt a szálláshely melletti Szent István templomban. Jóleső érzés volt, hogy a gyerekek közül öten jelentkeztek ministránsnak. Bár az éppen egybeeső lelkigyakorlat miatt nem találkoztunk Pálfai Zoltán plébános úrral, de segítő kezét mindenben éreztük.

(A felnőttklubos kirándulásunkon hétköznap is kinyitották nekünk a templomot.) A szíves fogadtatásért mindenkinek ezúton is köszönetet mondunk. Ugyanígy hálásak vagyunk az egyházi anyagi támogatásért, amely nélkül nem tudtunk volna ilyen derűs, gondtalan tábort szervezni.

Bánkiné dr. Borbély Mária
klubvezető

Zászlófelvonás

Szentmise

Kötélhúzás

Ikreink

A Dottón

99. születésnap Szentetornyán

Augusztus 14-én a szentetornyai templomi közösség köszöntötte közösségük oszlopos tagját, Mariska nénit. Mariska néni – Koroszó Mária 1923. augusztus 15-én született.

A szentmise elején a plébános köszöntötte, és áldást adott a 99. születésnapját ünneplő Mariska nénire. Köszöntötték a templomi közösség hívei, ajándékokat adtak át… tejet, kalácsot, mely Mariska néni legfőbb tápláléka, hisz ezen él…

Orosháza város Képviselő-testülete és a polgármester úr nevében köszöntötte az ünnepeltet Gyapjasné Béres Enikő most megválasztott képviselő.

Reméljük, hogy a 100. évet is közösen ünnepelhetjük!

ÚJ TEMPLOMABLAKAINK

Az eddig elkészült három ablak: Szent Gellért, Szent László és a címlapon Szent István. Lantos Györgyi csongrádi művész alkotása

Bemutatkozik Aleksza János diakónus

Püspök úr augtusztus 1-től egyházközségünkbe küldte papszentelésig Aleksza János diakónust, gyakorlati tanulmányi évre. Gyakran fogunk vele találkozni a szentmiséken, fog hitoktatni és más egyházi sz olgálatotkat is végez, amit diakónusként megtehet.

Aleksza János Szeged-Csanádi Egyházmegyés diakónus vagyok. A püspök atya június 15-én szentelt fel Gyulán, társammal Tapodi Krisztiánnal együtt. Telekgerendásról származok, édesapám épületbádogos, míg édesanyám takarítónő. Egy húgom van, aki most a tanítói szakon tanul Szegeden. Hogyan is jutottam el idáig? Mi volt ennek az útja

Korai hivatásnak vallom magam. Annak ellenére, hogy 4. osztályos korom óta ministráltam Békéscsabán, a Társszékesegyházban, nem közvetlenül az oltár mellett éreztem az első hívást a papságra. Békéscsabára a Savio Szent Domonkos Katolikus Általános Iskolába jártam. 6.osztályos voltam, amikor a történelemtanárnőm megismertettet II.János Pál pápa életével, történetével és azzal, hogy hogyan viselkedett, hogyan beszélt az emberekkel. Én akkor Őt példaképemnek választottam. Ez volt a 2010/2011-es tanévben. XVI. Benedek pápa 2011. május 1-jén boldoggá avatta elődjét, II.János Pál pápát. Erre a boldoggá avatásra én kis hatodikos fiúként kijuthattam apukámmal, plébánosommal és énektanárnőmmel. Visszaérkezve erről a zarándoklatról az iskolában, amikor, meséltem az élményeimet akkor kérdezte meg tőlem az egyik alattam járó lány, hogy: „akkor most Te pap leszel?" Ez volt az első kérdés, ami elgondolkoztatott, hogy akkor, hogy is van ez, lehetséges-e ez egyáltalán. Innentől kezdve mindvégig bennem volt a papság iránti vágy. 8. osztály után Szegedre, a piarista gimnáziumba mentem tovább tanulni. A négy év alatt volt mikor kevésbé éreztem ezt a vágyat, sokat gondolkodtam még a hittan-történelem tanárságon is, mert ez a két tárgy volt a kedvencem. Az érettségi évében elég sokáig húztam a döntést, de Húsvétvasárnap úgy éreztem, hogy ki kell mondanom az igent. Nem tudtam száz szálakéig biztosan, hogy ez-e az Isten akarata az életemben, de elindultam ezen az úton. Mégpedig nem is egyedül, mert az egyik osztálytársam, Tapodi Krisztián is hívást érzett a papságra. Hobbijaim közé tartozik az olvasás, a barátokkal való találkozás, beszélgetés, illetve a kirándulás is.

A diakónusszentelést követően a püspök atya úgy döntött, hogy egy évet itt leszek gyakorlaton Orosházán, azért, hogy belelássak, beletanuljak a lelkipásztori életbe is. A diakónus már felszentelt személy, a papsághoz tartozik, annak legalsó foka. Így a papi feladatok közül többet is végezhetek: keresztelhetek, eskethetek, temethetek, igeliturgiát is tarthatok, illetve a szentmisén prédikálhatok is. A szolgálat mellett ebben az évben nagy hangsúlyt kap az életemben a készület is. Készület papszentelésre, de még inkább a papságra. Örömmel jöttem ebbe az egyházközségbe, bízom benne, hogy a lehető legjobban fogom tudni szolgálni Istent és a közösséget is.

Életszakaszaink

Az élet „nagy kalandjai” közben alakul ki az életkorok rangsora. Ahhoz, hogy eldönthessük milyen átalakulásokra van szükség, hogy közelebb jussunk a célhoz, látnunk kellene azt.

Életünk első harmadában a növekedés és a fejlődés a leginkább szembetűnő életjelenségek. A fejlődés szakaszainak egységes beosztását nemzetközi konferencia dolgozta ki. E szerint kisdedkor 1-3 év, gyermekkor 4-11 év, serdülőkor 12-18 év. Az ezt követő életszakaszt nehéz, sőt nem is lehet felosztani, mert beleszól a genetika vagy más egyediség, 90 év feletti az igen idős kor.

A korhoz kapcsolódó életjelenségek formálódása a pszichés működésekre is vonatkozik. Előbb azt kellene tudnunk, hogy milyen cél felé törekszünk.

A felnőtté válást nehéz szavakba önteni. Fiatal korunkban nem veszünk észre semmiféle határkövet látóhatárunkon, ám az idő teltével érezzük, látjuk, hogy tanulunk-felejtünk, gazdagodunk-szegényedünk… Van olyan élettapasztalat, melyre csak idős emberek tehetnek szert…

A Jelenések könyvében találjuk ezt a titokzatos mondatot: „a győztesnek mannát évenként teljesen kicserélődik. Ami megmarad az alap, személyiségünk, biológiai működésünk, de dimenziók közé szorítva.

adok és egy fehér követ és a kövecskén új írott nevet, melyet senki sem tud, csak az, aki kapja” (Jel. 2,17) És az elrejtett titokzatos szó csak életünk végén tárul fel szavakban. Valójában ott volt már a kezdetnél is. Ezt suttogja fülünkbe az Úr: „Légy, élj, létezz.”

De hogyan tegyük? Fizikai testünk szakadatlan átalakulásban van. A tudósok szerint testünk anyaga hét

Vannak vágyaink melyeket teljesíteni akarunk, de testünk fárad, nem engedelmeskedik: „A lélek ugyan készséges, a test azonban erőtlen.” (Mt 26,41)

Az emberek egy része szomorúan vagy lázadozva fogadja az idő múlását.

Életünk, cselekedeteink belülről-felülről irányítottak, valamilyen célt feltételezünk: értelmes Célt! Ez az irányadó. Ez készteti az embert cselekvésre, munkára, küzdelemre, ha érzi, hogy valami lényegeset, döntő fontosságút teljesít.

A puszta tény, hogy élünk, gondolkodunk, cselekszünk azt súgja, hogy az életnek van értelme.

Hitünk adja a derűlátást, reménységet, ami nem a talán vagy a lehetséges, hanem a Biztos!

Hálásak vagyunk Urunk Jézus a hitért, reményért, szeretetért, melyet Tőled kapunk. Kérjük, hogy legyen maradandó, ne merüljön ki, hanem szakadatlanul buzogjon. Hogyan mondja az Úr Jézus? „aki abból a vízből iszik, melyet én adok, az nem szomjazik meg soha többé, mert az örök életre szökellő vízforrás…”

A forrás – a tóval ellentétben – soha ki nem merül, amíg a tó vize könnyen kiapad. Imádkozzunk, hogy a lelki víz-forrás, az Ige, egyre mélyebbről fakadjon, magasra és szélesre szökelljen bennünk és körülöttünk.

Kérünk, segíts Urunk Jézus!

dr. Bertók Éva

OROSHÁZI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

Kiadja: Jézus Szíve Plébánia
5900 Orosháza, Deák Ferenc u. 18.
www.oroshaziplebania.hu

Felelős kiadó:
Iványi László
tb. kanonok, esperesplébános

Szerkesztő:
Iványi László

Tördelés:
Iványi László

Nyomtatás:
MMD Kreatív Stúdió